

GLE DAMO • Po "filozofsko-zgodovinskem spektaklu" In stoletje bo zardelo so mali in veliki oder novogoriškega teatra osvojile Tridesetletnice

Bi partizani danes svet reševali na ZOOM meetingu?

"Znak današnjega življenja ni več jasnost, ampak splošna in hotena nejasnost," je leta 1937 v prvem stavku Premišljevanja o Španiji ugotavljal Edvard Kocbek. Ne samo za predstavo In stoletje bo zardelo, ki koraka po stopinjah partizana in pesnika Kocbeka, vsesplošna nejasnost v stisko peha tudi mlade v naši dobi - z njo se spopadajo Tridesetletnice, ki bodo na mali oder **novogoriškega gledališča** spet stopile drevi.

• ANDRAŽ GOMBAČ

Tistega mračnega jutra pred 40 leti, ko so krsto položili v grob na Žalah, se njegovo življenje "še zdaleč ni dokončalo", je biografijo *In stoletje bo zardelo* pomenljivo sklenil **Andrej Inkret**. Konca ni, stavek se izteče v tri pike, ki nakazujejo nadaljevanje "primera Kocbek", kakor sta Inkretov naslov dopolnila režiser **Matjaž Berger** in soavtorica dramske priredbe **Eva Mahkovic**. V tridelnem "filozofsko-zgodovinskem spektaklu", postavljenem v koprodukciji z novomeškim Anton Podbevšek Teatrom, prevladujejo biografske in dokumentarne prvine; sprva se seznanimo z mladim Kocbekom, polnega vere, idej in energije ga upodobi **Borut Doljšak**, ki duhovna in prostorska prostranstva odkriva s prijateljem Pinom Mlakarjem (**Matija Rupel**). Ognjevite besede in sijoči obrazi bi bili dovolj, dodatna koreografija je tu in tam odveč.

Na odru, nastlanem z listjem, zaživi še Baza 20 v Rogu, kjer krščanski socialist veruje v pluralnost OF. Beseduje s tovarišijo - Kardelja kot brez-kompromisnega govornika upodobi **Gregor Podričnik**, teže ulovljivega Kidriča Matija Rupel, ključna senca nad Kocbekom pa je Vidmar (**Timotej Novakovič** je nekoliko premlad za kritika, ki jih je med vojno štel že skoraj 50). Z blagim nasmehom in mirno besedo **Anuša Kodelja** nakaže, kako trdno oporo je Kocbek imel v ženi Zdravki. Do-

kumentarno plat krepijo projekcije fotografij, vzdušje tankočutna glasba dua **Silence**.

Povojnega Kocbeka, ki ga je tovarišija opeharila, prepričljivo oživi **Peter Harl**. Lomi se, a se ne zlomi. Premišljuje, priča, se upira, tudi in zlasti z dnevnikoma *Tovarišija* in *Listino* ter novelami *Strah in pogum*. Je samosvoj, tuj tako partiji kot kleru. Predstava, ki se bo pred gledalce vrnila spomladi, se nazadnje prelomi v najdragocenejšo, kar nam je zapustil Kocbek: poezijo vrhunsko interpretirata zlasti **Pavle Ravnohrib** in **Gregor Čušin**. Presunljiva *Molitev* se še ponovi, otroški glas ji posodi **Gal Žižek**. **Janez Hočevar** bere še Kocbekov esej, tehten, a po nepotrebem ukleščen med verze.

Slovo od mladosti

Če bi partizani domovino in svet reševali danes, bi zasedanje AVNOJ-a najbrž izpeljali kar na ZOOM meetingu. Tegobe današnjih ne več rosno mladih in še ne zares odraslih, zapredenih v sodobno tehnologijo, se razpočijo v *Tridesetletnicah*, ki jih je že iz kocbekovske predstave znana **Eva Mahkovic** napisala z dramaturško kolegico iz Nove Gorice **Terezo Gregorič**. Družno sta se spopadli z generacijskimi stiskami, ki jim botruje podrejanje družbenim vzorcem in normam. Kot refren se ponavlja želja, da bi bila "huda, uspešna, izpolnjena",

večno mlada, finančno neodvisna, s kariero, stanovanjem, družino, v vseh pogledih naj.

Predstava, ki jo bodo na malem odru ponovili drevi ob 20. uri, na velikem pa v sredo, 29. decembra, spočetka gledalca mahne s spakedrano mešanico ljubljansčine in angleščine. WTF?! Kaj pa to išče sredi Nove Gorice?! Nakar se izkaže, da temu virusu ne podlegajo le v Ljubljani, varna nista niti Primorska in Bilbao.

Na odru rušenju konvencij podleže tudi odrska iluzija; mimogrede jasno oznanijo, da pred sabo nimamo klasične drame, ampak zgrajeno iz "razdrobljenih slik, povezanih s songi, ki poskušajo skomunicirati naše frustrate in čustva skozi nostalgicne pop komade". Režiserka **Tijana Zinajič** se je v Novi Gorici s tovrstno poetiko odlično odrezala že v še zmeraj živih *Realistih*. Ob spremljavi klavirista **Anžeta Vrabca** tokrat rdečo nit tke duhovita priredba hita *Creep* Radioheadov, zazvenijo pa še druge znane viže, ki jih prepeva igralski kvintet.

Raznolike prijateljice, razpete med tradicionalne vrednote (s parodiranimi rituali vred) in liberalne nazore (z množtvom spolnih usmerjenosti vred), polnokrvno upodobijo **Lara Fortuna**, **Anuša Kodelja** in **Lucija Harum**, medtem ko sta **Jure Kopušar** in **Žiga Udir** duhovito oblikovala mladca iz povsem različnih filmov, ki pa se stikata in naposled stakneta: prvi igra z vsemi žavbami namazanega geja (in še pokroviteljskega direktorja ter komentatorja dogajanja), drugi pa "ta prauga" slovenskega korenjaka, klenega Gorenjca.

Ob bodrilni predstavi se marsikomu v dvorani uvodni WTF na koncu razveže v OMG. Za prevod je poskrbljeno. •

FOTO: PETER UHAN / SNG NOVA GORICA

Tridesetletnice v **SNG Nova Gorica** igrajo (z leve) Lara Fortuna, Anuša Kodelja in Lucija Harum.

FOTO: BARBARA ČEFERIN

V predstavi *In stoletje bo zardelo* Edvarda Kocbeka v zrelih letih odigra Peter Harl (v sredini), Borisa Kidriča pa Matija Rupel.